

# BULETIN INFORMATIV

NR. 24 | OCTOMBRIE – DECEMBRIE 2019

## BUNA GUVERNARE

### UN NOU GUVERN – ALTE PLANURI, DAR FĂRĂ CONSULTĂRI PUBLICE

La 6 noiembrie 2019, Guvernul SANDU și-a [angajat răspunderea](#) pentru modificarea Legii cu privire la Procuratură, pentru a asigura alegerea unui procuror general independent. La 12 noiembrie 2019, deputații Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM) și ai Partidului Democrat din Moldova (PDM) au votat [moțiunea de cenzură împotriva Guvernului](#) condus de Maia SANDU. Ca urmare a acestui vot de neîncredere, Guvernul SANDU a fost demis. Peste doar două zile, la 14 noiembrie 2019, Parlamentul a acordat [vot de încredere unui nou cabinet de miniștri](#), condus de Ion CHICU. În aceeași zi, cabinetul de miniștri a depus jurământul și a publicat [Programul Guvernului](#), care prevede activități doar până la alegerile prezidențiale, care ar trebui să aibă loc în toamna anului 2020.

La 6 decembrie 2019, organizațiile membre ale Platformei Naționale a Republicii Moldova a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic au adoptat o [declarație publică](#) în care și-au exprimat îngrijorarea cu privire la Programul de Activitate al Guvernului CHICU, investit în noiembrie 2019. Organizațiile au declarat că Programul Guvernului nu include o serie de reforme în domeniul dezvoltării durabile, justiției, combaterii corupției, consolidării independenței instituțiilor de drept, îmbunătățirea situației mass-media și protecției mediului înconjurător. Organizațiile au mai notat că restricția inclusă în Programul de Guvernare de neadmitere a implicării organizațiilor societății civile (OSC) în activități politice contravine standardelor internaționale și neagă dreptul OSC-urilor de implicare în activități de politici publice și de participare la dezbaterile pe subiecte de interes public. De asemenea, organizațiile au solicitat Guvernului să aprobe Planul de Acțiuni după organizarea consultărilor publice și cu respectarea principiilor de transparență decizională.

Peste trei zile, la 9 decembrie 2019, Guvernul a publicat [proiectul Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023](#) pentru consultări publice, indicând un termen-limită pentru depunerea comentariilor de doar două zile. Peste două zile, la 11 decembrie 2019, în ziua când expira termenul-limită pentru consultări publice, Guvernul a [aprobat Planul de Acțiuni pentru anii 2020-2023](#). Prin urmare, anunțul de consultări publice a fost unul formal – a oferit doar două zile, deși legislația prevede minim 10 zile lucrătoare, dar nici acesta nu a fost respectat.

În domeniul justiției, Planul de Acțiuni al Guvernului prevede modificarea Constituției în vederea anulării termenului inițial de numire a judecătorilor pe 5 ani; abrogarea art. 307 din Codul penal al Republicii Moldova, în baza căruia numeroși judecători au fost urmăriți penal în mod selectiv; revizuirea componenței Consiliului Superior

## CUPRINS

### BUNA GUVERNARE

Un nou Guvern – alte planuri, dar fără consultări publice .....	1
BOP 2019 – moldovenii sunt nemulțumiți de combaterea corupției și au cea mai mare încredere în biserică .....	2
Care este totuși rezultatul alegerilor locale din toamna anului 2019? .....	3
Comisia parlamentară suspectează unii funcționari de abuz în procesul de privatizare a Air Moldova .....	3
Aeroportul Internațional Chișinău – „generator” de dosare penale cu beneficiar incert.....	4

### JUSTIȚIE

Republica Moldova este printre țările europene în care justiția se face cel mai rapid .....	5
După câteva încercări, ministrul Nagacevschi renunță la evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor .....	5
Blocaje la CSM, din motive diferite .....	6

### ANTICORUPȚIE

După demiterea Guvernului SANDU, Alexandr STOIANOGLO a fost numit procuror general .....	7
Intențiile declarate și cele ascunse din spatele controlului activității procuraturilor specializate .....	8
Judecătorii constituționali sunt pasibili de răspundere, dar în ce condiții? .....	9

### CAUZE NOTORII

Deși a fost condamnat la nouă ani de închisoare, Vlad FILAT a fost pus în libertate după doar patru ani .....	10
Vladimir PLAHOTNIUC cercetat penal în Moldova și Rusia și cu interdicție de intrare în SUA și Elveția .....	11
Încă un judecător al CSJ este cercetat penal ...	11
Fostul șef al PCCOCS este bănuț de înbogățire ilicită.....	12

### SOCIETATE CIVILĂ

Interceptarea jurnaliștilor și a reprezentanților societății civile (II) .....	12
Carențele noii conduceri a țării în ceea ce privește transparența decizională ...	13

PE SCURT .....	13
----------------	----

al Procurorilor și modificarea legislației privind evaluarea ordinară și extraordinară a judecătorilor și procurorilor. Planul mai include analiza activității Inspecției Judiciare și a sistemului de răspundere disciplinară a judecătorilor, precum și analiza rolului Inspecției Procurorilor. Potrivit Planului, Ministerul Justiției va analiza cadrul legal privind condițiile de numire și promovare în funcțiile de judecător și procuror, cu identificarea deficiențelor și a soluțiilor de remediere. Planul de Acțiuni nu conține referințe privind necesitatea elaborării unei noi Strategii în domeniul justiției. Planul nu include nici obiective menite să asigure continuarea implementării Legii cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești adoptată în anul 2016.

Programul Guvernului include unele măsuri de politici mai puțin clare și potențial periculoase pentru consolidarea unei justiții independente, eficiente și credibile. Spre exemplu, se propune crearea unei instanțe judecătorești anticorupție, abandonată de guvernele precedente. Considerăm că, în contextul actual al Republicii Moldova, nu există un volum suficient de dosare pentru o instanță judecătorească anticorupție. Concentrarea cauzelor de corupție într-o singură instanță judecătorească riscă să ducă la concentrarea intereselor și controlului asupra acelei instanțe, știrbind și mai mult din credibilitatea și independența acesteia. Aceasta poate afecta și eficiența

luptei cu corupția la nivel înalt, mai ales în lipsa unui mecanism credibil de evaluare și selecție a judecătorilor. De asemenea, se propune „plafonarea numărului de acțiuni procesuale la care poate participa un avocat pe parcursului unei săptămâni”. O asemenea abordare poate afecta grav calitatea serviciilor acordate de avocați, libertatea profesională și, respectiv, independența acestora.

În domeniul anticorupție, Planul de Activitate al Guvernului include modificarea legislației privind mecanismul de control al averilor și intereselor, eficientizarea activității Autorității Naționale de Integritate, Procuraturii Anticorupție și a Centrului Național Anticorupție, precum și analiza mecanismului de evaluare a integrității instituționale. Planul mai include îmbunătățirea cadrului legal în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

În ceea ce privește cooperarea cu societatea civilă, Planul de Activitate nu mai include obiectivul din Programul Guvernului de limitare a OSC-urilor pentru activități politice. Planul conține prevederi cu privire la elaborarea cadrului legislativ privind mecanismul finanțării de stat a OSC-urilor și de asigurare a transparenței în procesul decizional. Planul nu conține referințe la evaluarea Strategiei de Dezvoltare a Societății Civile 2018-2020 și elaborarea unei noi strategii.

## BOP 2019 – MOLDOVENII SUNT NEMULȚUMIȚI DE COMBATEREA CORUPȚIEI ȘI AU CEA MAI MARE ÎNCREDERE ÎN BISERICĂ

Potrivit sondajului [Barometrul Opiniei Publice](#) (BOP), [prezentat](#) de Institutul de Politici Publice (IPP) la 30 decembrie 2019, circa 66% din respondenți consideră că direcția de dezvoltare a țării este una greșită. Moldovenii nu sunt mulțumiți de ceea ce face statul în domeniul combaterii corupției (circa 90%). Ei sunt îngrijorați cel mai tare de sărăcie (56%), prețurile mari la bunuri și servicii (50%), viitorul copiilor (45%), corupție (34%) și șomaj (28%). La polul opus, cetățenii sunt într-o măsură foarte mică îngrijorați de relațiile interetnice, calamități naturale, foamete, instaurarea unei dictaturi, izbucnirea unui război în zonă sau de lipsa încălzirii în perioada rece a anului. În eventualitatea unui referendum privind aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, 59.3% ar vota pentru, 25.1% ar vota împotriva, iar ceilalți sunt indeciși.

În ceea ce ține de nivelul de încredere în organizații, tradițional, biserica se bucură de cea mai mare încredere (73%), urmată de administrația publică locală (primăriei) (58%), mass-media (51%), armată (43%) și președinte (43%). O

**59% DIN CETĂȚENII NU SUNT SIGURI CĂ ÎN CAZUL LOR JUDECĂTORII AR ADOPTA O HOTĂRÂRE CORECTĂ**

încredere mai mică cetățenii o au în Comisia Electorală Centrală (30%), fisc (30%), guvern (28%), Centrul Național Anticorupție (26%), Curtea Constituțională (26%), Procuratura Generală (26%), Parlament (25%), sindicate (21%) și partide politice (21%). Încrederea în justiție (26%), deși nu este mare, a crescut cu 10% față de ianuarie 2019 (16%). În noiembrie 2018, aceasta constituia 16%, fiind aproape de cea din noiembrie 2017, când era de 14%. Încrederea în organizațiile non-guvernamentale (24%) este similară cu cea în Parlament, Procuratura Generală și Curtea Constituțională.

O mare parte dintre respondenți consideră că justiția tratează în mod egal cetățenii indiferent de gen (48%) și de vârstă (50%). Totuși, mai mulți respondenți consideră că justiția discriminează în baza etniei/naționalității (58.3%), în funcție de opinie/apartenență politică (65.5%); în funcție de avere (71.9%) și în baza funcției/profesiei deținute (71.9%). Totuși, 59.2% din respondenți nu sunt siguri că în cazul lor sau al apropiaților lor decizia judecătorului ar fi una corectă

și doar 25.6% au un anumit grad de siguranță că decizia judecătorului va fi una corectă. Majoritatea respondenților consideră că persoanele care activează în instituțiile de drept nu sunt independente (polițiștii-79.4%, reprezentanții CNA-74.9%, procurorii-76.5% și judecătorii-75.4%).

MOLDOVENII CRED CĂ  
AUTORITĂȚILE ABUZEAZĂ  
DE AUTORITATEA PE  
CARE O DEȚIN PENTRU A  
SUPRIMA OPOZIȚIA

dețin prin intermediul agențiilor de aplicare a legii, pentru a suprima opoziția. Majoritatea respondenților (70%) consideră că problema acțiunilor arbitrare (ilegale) ale organelor de forță este gravă.

Doar 17% din respondenți consideră că Republica Moldova este condusă de voința poporului, doar 28.9% consideră că alegerile sunt libere și corecte, iar 40.7% consideră că situația politică nu este una stabilă. În opinia majorității cetățenilor (circa 78%), autoritățile abuzează de autoritatea pe care o

Nivelul de cunoaștere a societății civile în Republica Moldova este unul destul de scăzut. Mai puțin de 20% au cunoștințe bune despre acest domeniu, în timp ce 34.3% nu cunosc ce înseamnă societate civilă. Doar 12.5% cunosc într-o anumită măsură despre activitățile diferitor organizații non-guvernamentale și doar 11.6% au interacționat cu un ONG în ultimii trei ani.

## CARE ESTE TOTUȘI REZULTATUL ALEGERILOR LOCALE DIN TOAMNA ANULUI 2019?

La 20 octombrie și 3 noiembrie 2019, în Republica Moldova a avut [loc primul și, respectiv, al doilea tur al alegerilor locale](#). Au fost aleși 11,580 de consilieri locali și 898 de primari. În primul tur de scrutin prezența la vot la nivel național a constituit 41.73%, în timp ce în al doilea tur prezența a fost de 40.34%. Aceasta este cea mai joasă rată de participare la vot de la proclamarea independenței.

În urma alegerilor locale, 15 formațiuni și 24 de candidați independenți au fost aleși în consiliile raionale și municipale. Trei partide au obținut cel mai mare număr de mandate în consiliile raionale și municipale – Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM) (13 raioane), Blocul electoral ACUM (Blocul ACUM) (11 raioane) și Partidul Democrat din Moldova (PDM) (6 raioane). Aceste trei partide împreună au obținut majoritatea absolută a mandatelor în 32 din 34 de circumscripții de nivelul II (raioane, municipii). Alte două formațiuni, Partidul Nostru și Partidul „Șor”, au obținut majoritatea mandatelor în Consiliul municipal Bălți și, respectiv, în Consiliul raional Orhei. Tendința se păstrează și în cazul consilierilor din sate și orașe. În 896 din 898 de circumscripții, înțâietatea o dețin tot reprezentanții PSRM, ai

DUPĂ DEMITEREA  
GUVERNULUI SANDU,  
PSRM ȘI PDM AU PUS  
REPREZENTANȚII LOR LA  
CONDUCEREA MAJORITĂȚII  
RAIOANELOR

Blocului ACUM și ai PDM.

În cazul primarilor, situația este puțin diferită. La cele două tururi de scrutin au concurat 3,422 de candidați. 261 de fotolii de primar au fost câștigate de reprezentanții PDM, urmați de PSRM cu 206 primari și Blocul ACUM cu 172 de primari. Cea mai urmărită competiție electorală s-a dat pentru funcția de Primar general al municipiului Chișinău. Aceasta a fost câștigată în al doilea tur de scrutin de candidatul PSRM, Ion CEBAN, care l-a învins pe candidatul Blocului ACUM, Andrei NĂSTASE. De la declararea independenței Republicii Moldova, Ion CEBAN este primul primar al mun. Chișinău ales din partea unui partid de stânga.

Președinții și vicepreședinții raioanelor nu sunt aleși de popor, ci de consiliile raionale. În noiembrie 2019, conjunctura politică din țară s-a schimbat ca urmare a demiterii Guvernului condus de Maia SANDU și investiției, cu susținerea PSRM și PDM, a Guvernului CHICU. În consecință, la fârșitul lui noiembrie 2019, în majoritatea raioanelor țării, președinții și vicepreședinții au fost aleși din rândurile socialiștilor și democraților, care s-au votat reciproc în consiliile raionale.

## COMISIA PARLAMENTĂ SUSPECTEAZĂ UNII FUNCȚIONARI DE ABUZ ÎN PROCESUL DE PRIVATIZARE A AIR MOLDOVA

La 7 octombrie 2019, Comisia Parlamentară specială de anchetă [a publicat un raport](#) care analizează legalitatea procedurii de privatizare a companiei Air Moldova. Autoritățile au decis privatizarea companiei Air Moldova în vara anului 2018. În acel moment ea deținea o cotă de piață de 42% din transporturile aeriene în Republica Moldova. În 2017, compania a beneficiat de un ajutor de stat de MDL 90 mln.

Termenul de expunere a companiei la privatizare a fost de doar 39 de zile calendaristice, dintre care 31 în luna august, perioada de vacanțe. Pentru privatizare a fost primită o singură ofertă, de la o companie nou-formată, cu un capital de MDL 500 de mii. Privatizarea de către această companie a fost acceptată pe 2 octombrie 2018, chiar dacă nu au fost prezentate garanții financiare privind achitarea datoriilor Air

Moldova, care erau la acea dată de MDL 1.25 miliarde. La 31 iunie 2019, datoriile Air Moldova au crescut până la MDL 1.4 miliarde.

Comisia suspectează lipsa bunei credințe a mai multor funcționari publici. Potrivit raportului, aceștia nu ar fi stabilit costul real al companiei Air Moldova, care era de 10 ori mai mare decât cel stabilit de evaluatori.

Contractul nu a inclus garanții menite să asigure executarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale de către cumpărător. Aceste concluzii au fost [confirmate](#) ulterior și de către un raport al Curții de Conturi. Privatizarea a fost decisă într-un timp record, fără a stabili fiabilitatea ofertei de vânzare și alte condiții cerute de legislație. Procesul de achiziție nu a fost unul transparent, astfel încât să permită unor investitori străini veritabili să depună dosarul la concurs. Toate acestea sugerează că beneficiarul final al privatizării Air Moldova era cunoscut din start. Comisia de anchetă a recomandat, printre

COMISIA PARLAMENTARĂ  
DE ANCHETĂ SOLICITĂ  
PORNIREA UNEI ANCHETE  
PENALE ÎMPOTRIVA  
FUNCȚIONARILOR IMPLICAȚI  
ÎN PRIVATIZAREA AIR  
MOLDOVA

altele, demararea unei anchete penale care să stabilească vinovăția persoanelor implicate. Printre funcționarii publici responsabili de procesul de vânzare-cumpărare la acea vreme se numără fostul secretar de Stat din cadrul Ministerului Economiei, Vitalie IURCU, fostul ministru al economiei, Chiril GABURICI, dar și Vladimir BALDOVICI, fostul șef al Agenției Proprietăți Publice.

După un an de la privatizare, la 15 octombrie 2019, unul din noii acționari ai companiei Air Moldova, compania română Blue Air, [a cedat](#) pachetul său de acțiuni unei persoane fizice din Letonia. În aceeași perioadă, CNA a anunțat despre aplicarea sechestrului pe bunurile companiei Civil Aviation Group SRL, proprietarul actual al Air Moldova. Potrivit unei [investigații jurnalistice](#) efectuată de portalul rise.md, banii pentru achiziția Air Moldova, EUR 2.6 mln, au fost aduși cash la Chișinău din Dubai. Pe acest fapt a fost pornită o urmărire penală.

## AEROPORTUL INTERNAȚIONAL CHIȘINĂU – „GENERATOR” DE DOSARE PENALE CU BENEFICIAR INCERT

La [19 august 2019](#), 95% din compania Avia Invest, care administrează Aeroportul Internațional Chișinău, au fost cumpărate de către NR Investments, o companie a cărui beneficiar final este Nathaniel ROTHSCILD. Cota a fost cumpărată de la Marin MIHOV TENEV, care, la rândul său o cumpărase în aprilie 2018 de la omul de afaceri rus Modris KARKLINSH. Ultimul [cumpărase această cotă](#) în august 2016.

ÎN ȘASE ANI, BENEFICIARII  
AEROPORTULUI  
INTERNATĂIONAL CHIȘINĂU  
S-AU SCHIMBAT DE CEL  
PUȚIN 4 ORI

La [20 august 2019](#), procurorii au pus sechestru pe proprietățile Avia Invest din cauza suspiciunii că aceasta a obținut în concesiune aeroportul prin fraudă. [Procurorii suspectează](#) că la concesiunea și gestionarea aeroportului au fost comise infracțiunile de escrocherie, delapidare a averii străine, spălare a banilor, abuz de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu. La 19 septembrie 2019, Procurorul general interimar, Dumitru ROBU, a solicitat în plenul Parlamentului ridicarea imunității deputaților Petru JARDAN și Vladimir CEBOTARI în vederea urmăririi penale a acestora. Petru JARDAN este fostul administrator al Aeroportului Internațional Chișinău, iar Vladimir CEBOTARI deținea funcția de vice-ministru al Transporturilor atunci când a fost concesiunat aeroportul. Dl Jordan este suspectat că a creat premisele favorabile pentru preluarea frauduloasă a aeroportului, iar dl Cebotari - de simularea concursului

privind desemnarea companiei care va primi în concesiune aeroportul. [Cu votul a 53 de deputați](#), imunitatea acestor doi deputați a fost ridicată.

În vara anului 2019, a fost creată o comisie parlamentară de anchetă a modului de concesiune a aeroportului. La 4 octombrie 2019, Parlamentul a aprobat [raportul comisiei de anchetă](#). Potrivit hotărârii Parlamentului, Guvernul urma să evalueze în termen de două luni posibilitatea înaintării unei acțiuni privind declararea nulității contractului de concesiune a aeroportului. Deputatul Igor MUNTEANU, care a condus comisia parlamentară de anchetă, a declarat că, până la 4 decembrie 2019, Guvernul condus de Prim-ministrul Ion CHICU așa și [nu a adus la cunoștință](#) Parlamentului dacă s-a conformat hotărârii din 4 octombrie 2019. Mai mult, Prim-ministrul a sugerat chiar că ar dori să ceară o nouă anchetă a comisiei parlamentare.

La [22 decembrie 2019](#), NR Investments a confirmat că a cedat cota sa de 95% în Avia Invest către Komaksavia Airport Invest. În ziua următoare, la [23 decembrie 2019](#), miliardarul Andrei GONCEARENKO a devenit noul beneficiar al companiei Komaksavia Airport Invest. Andrei GONCEARENKO promitea să vină în primăvara anului 2020 cu un proiect de modernizare a Aeroportului Internațional Chișinău de EUR 200 mln. Totuși,

În februarie 2020, [acesta a anunțat](#) că renunță la cota în Avia Invest pe motiv că autoritățile Republicii Moldova doresc să creeze o companie de stat care să administreze mai multe aeroporturi din țară.

[Presa rusească](#) și [britanică](#) au scris anterior că Andrei GONCEARENKO a cumpărat un conac în Londra cu 120 de

milioane de lire sterline. RISE Moldova a scris că, în anul 2018, acesta cumpărase de la companiile controlate de Vladimir PLAHOTNIUC [trei imobile situate în Chișinău cu peste MDL 500 mln](#). DI Gocearenko și membrii familiei [sale au solicitat dobândirea cetățeniei](#) Republicii Moldova în temeiul investițiilor făcute în țară (Legea adoptată la finele anului 2016 la inițiativa Partidului Democrat, ce a constituit subiectul numeroaselor [critici](#)).

## JUSTIȚIE

### REPUBLICA MOLDOVA ESTE PRINTRE ȚĂRILE EUROPENE ÎN CARE JUSTIȚIA SE FACE CEL MAI RAPID

În perioada octombrie 2019, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a publicat documentul analitic [„Justiția din Republica Moldova în cifre – o privire comparativă”](#). Documentul compară sistemul de justiție din Republica Moldova cu justiția din țările fostului lagăr socialist, din țările vecine, precum și cu media a 45 de țări membre ale Consiliului Europei (CoE). În analiză sunt examinate fondurile publice alocate pentru justiție, salariile judecătorilor și procurorilor, personalul care asistă judecătorii și procurorii, numărul de cauze soluționate și durata de examinare a acestora.

Am constatat că în anul 2016 Republica Moldova a alocat justiției EUR 8 pe cap de locuitor, iar în 2018 considerabil mai mult – EUR 14.3 pe cap de locuitor. Oricum, suma alocată în 2018 este de 4.5 ori mai mică decât media țărilor CoE. Pe de altă parte, în 2018, suma alocată de Republica Moldova pentru justiție a constituit 1.3% din toate cheltuielile publice, mai mult decât media CoE. Bugetul alocat pentru justiție în 2018 a crescut cu 29.4% față de 2016. Grosul majorărilor bugetare alocate justiției se datorează creșterii salariilor judecătorilor și procurorilor. Totuși, Republica Moldova este printre țările care plătește cel mai puțin judecătorii și procurorii, devansând doar Ucraina.

În Republica Moldova există 15 judecători activi la 100.000 de locuitori (fără a include judecătorii suspendați și funcțiile vacante), în timp ce media țărilor membre ale CoE este de 21.5. La prima vedere, aceste date ar justifica creșterea numărului judecătorilor cu 30-40%, însă lucrurile nu stau chiar

așa. Suplinirea funcțiilor vacante de judecător din Moldova ar ridica acest coeficient până la 18.8 judecători la 100.000 de locuitori. Pe de altă parte, numărul cauzelor examinate de judecătorii din Republica Moldova este cu cel puțin 30% mai mic decât media țărilor membre ale CoE. În același timp, Republica Moldova se află printre țările cu cel mai mare număr de procurori la 100.000 de locuitori (24.2), iar numărul avocaților raportat la 100.000 de locuitori este de două ori mai mic (74) decât media țărilor membre ale CoE.

În anul 2016, instanțele din Republica Moldova au înregistrat 3.28 cauze civile, comerciale, administrative și penale la 100 de locuitori. Media CoE este de 5.3. În țările CoE procurorii inițiază cu 63% mai multe cauze decât în Republica Moldova. Totuși, în acele țări numărul cauzelor penale clasate la faza urmării penale este mult mai mare decât în Moldova. De exemplu, deși în Germania se pornesc de trei ori mai multe cauze penale pe cap de locuitor decât în Moldova, în judecată ajung de trei ori mai puține cauze penale pe cap de locuitor decât în Republica Moldova.

Privitor la durata examinării cauzelor, în medie, cauzele în Republica Moldova se examinează de aproape trei ori mai rapid decât media țărilor membre ale CoE. Republica Moldova este printre țările în care justiția se face cel mai rapid, fiind depășită la acest capitol doar de Azerbaidjan și Rusia. Această viteză are un preț – calitatea actului de justiție, fapt confirmat implicit de numărul mare de condamnări ale Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

**MAI REPEDE DECÂT  
ÎN MOLDOVA JUSTIȚIA  
SE FACE DOAR ÎN  
AZERBAIDJAN ȘI RUSIA**

### DUPĂ CÂTEVA ÎNCERCĂRI, MINISTRUL NAGACEVSCHI RENUNȚĂ LA EVALUAREA EXTERNĂ A JUDECĂTORILOR ȘI PROCURORILOR

La 9 septembrie 2019, reprezentanții Ministerului Justiției au cerut opinia Comisiei de la Veneția în legătură cu proiectul

de lege privind reforma Curții Supreme de Justiție (CSJ) și a organelor procuraturii. [Proiectul](#) prevedea reorganizarea



CSJ și evaluarea tuturor judecătorilor CSJ de către o Comisie externă din care să facă parte și experți străini, iar membrii desemnați de justiție să fie în minoritate. Urmău a fi evaluați nu doar judecătorii CSJ, ci și președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești, procurorii anticorupție și procurorii-șefi.

La [14 octombrie 2019](#), Comisia de la Veneția a adoptat opinia preliminară cu privire la acest proiect. Comisia a recunoscut situația critică din justiția moldovenească și justificarea unei asemenea măsuri extreme cum este evaluare externă a judecătorilor. Totuși, comisia a subliniat necesitatea introducerii unor garanții suplimentare că acest mecanism nu va fi folosit abuziv, precum și unui control judiciar. La [16 octombrie 2019](#), și ODIHR a publicat o opinie preliminară cu privire la acest proiect, cu recomandări similare.

**MINISTRUL JUSTIȚIEI  
A RENUNȚAT LA  
EVALUAREA EXTERNĂ A  
JUDECĂTORILOR INIȚIATĂ  
DE GUVERNUL SANDU**

La [1 noiembrie 2019](#), în incinta Ministerului Justiției s-a organizat o ședință de lucru unde a fost prezentat conceptul reformei, revizuit în baza recomandărilor Comisiei de la Veneția. Aceasta prevedea un alt mod de formare a comisiei de evaluare, extinderea evaluării asupra tuturor judecătorilor și procurorilor din țară, un recurs la un colegiu judiciar special creat și o misiune de monitorizare externă a întregului proces.

După schimbarea guvernului în noiembrie 2019, noul ministru al Justiției a declarat că va continua această reformă, însă

## BLOCAJE LA CSM, DIN MOTIVE DIFERITE

La 15 noiembrie 2019, Parlamentul Republicii Moldova a acordat vot de încredere Guvernului CHICU. Noul ministru al Justiției, Fadei NAGACEVSCHI [nu s-a prezentat la mai multe ședințe](#) ale Consiliului Superior al Magistraturii (CSM). În consecință, în perioada noiembrie 2019 – ianuarie 2020, cinci ședințe ale CSM au fost amânate din lipsă de cvorum și nu au putut fi adoptate hotărâri.

La [21 noiembrie 2019](#), CSM a adresat o scrisoare Parlamentului prin care a solicitat desemnarea membrilor CSM din rândul profesorilor de drept, deoarece două funcții de membru al CSM au devenit vacante (la 30 iunie 2019, Serghei ȚURCAN a fost numit în funcția de judecător la Curtea Constituțională, iar la [21 noiembrie 2019](#), Ion POSTU a demisionat). Numirea urgentă a membrilor CSM de către Parlament se motivează prin evitarea unor situații de lipsă de cvorum în activitatea CSM. Parlamentul nu a reacționat la această solicitare. Conform Legii cu privire la CSM, Comisia parlamentară juridică, numiri și imunități urmează să organizeze un concurs

într-o altă formă. La 3 ianuarie 2020, Ministerul Justiției a publicat [versiunea ajustată a proiectului](#) privind evaluarea judecătorilor. Acesta prevede că vor fi evaluați doar judecătorii, iar evaluarea va fi făcută de un organ în care un număr important al membrilor vor fi cei desemnați de judecătorii în funcție.

IPRE și CRJM au formulat [o opinie critică](#) cu privire la acest proiect. Potrivit opiniei, evaluarea extraordinară a judecătorilor nu poate avea loc decât dacă există un consens politic larg, intenția veritabilă a politicului de a renunța la influențele asupra justiției, implicarea plenară a partenerilor de dezvoltare și a societății civile și un suport popular masiv. Toate aceste condiții trebuie întrunite cumulativ. În lipsa acestora, există șanse minime ca eventuala evaluare să se soldeze cu succes. Din contra, declanșarea acestui proces în lipsa cel puțin a uneia dintre aceste condiții, fie va introduce haos în sistemul judecătoresc fără vreo îmbunătățire palpabilă, fie chiar va spori influența executivului sau legislativului asupra justiției. Cele două organizații nu sunt sigure că sunt întrunite condițiile de mai sus pentru a declanșa procedura evaluării judecătorilor.

La 25 februarie 2020, [în cadrul unei reuniuni publice](#), ministrul Justiției Fadei NAGACEVSCHI a declarat că a renunțat la ideea de evaluare extraordinară a judecătorilor lansată în ianuarie 2020. Potrivit acestuia, ministrul se va concentra pe fortificarea mecanismelor existente de combatere a corupției.

public în decurs de 30 de zile de la data apariției vacanței funcției.

La [25 noiembrie 2019](#), Președintele Comisiei de la Veneția, Gianni BUQUICCHIO, și-a manifestat îngrijorarea în legătură cu blocarea activității CSM. DI Buquicchio a solicitat instituțiilor de stat să coopereze pentru a identifica o soluție pentru a asigura independența și integritatea sistemului judecătoresc și al procuraturii. Între timp, membrii CSM au avut mai multe întâlniri cu [ambasadorul UE în Republica Moldova](#) și [reprezentanții misiunilor diplomatice](#) care au vizat blocajul activității CSM prin lipsa de la ședințe a ministrului Justiției și identificarea soluțiilor pentru asigurarea continuității reformelor în justiție.

La [4 decembrie 2019](#), Guvernul a aprobat un proiect de modificare a mai multor prevederi din Legea cu privire la CSM. Proiectul include majorarea numărului de membri ai CSM de la 12 la 15 (șapte din rândul judecătorilor, cinci din rândul

profesorilor de drept și trei membri din oficiu), o procedură transparentă și previzibilă de alegere a membrilor CSM din rândul judecătorilor, posibilitatea desfășurării campaniei de promovare pentru candidații la funcția de membru al CSM, respectarea legislației privind transparența în procesul decizional la adoptarea actelor normative, ș.a. Proiectul mai prevede că, în lipsa unui Președinte al CSM (demis în vara anului 2019), interimatul funcției este exercitat de membrul CSM din rândul judecătorilor cu cea mai mare vechime în funcția de judecător. Se pare că această prevedere a fost introdusă pentru a-l înlătura de la conducerea CSM pe președintele interimar Dorel MUSTEAȚĂ.

[CRJM și Institutul pentru Politici și Reforme Europene](#) au susținut proiectul de lege, însă au

propus ca procedura de selecție a membrilor CSM din rândul profesorilor de drept să fie făcută de o comisie independentă, iar hotărârile CSM să fie contestate la Curtea Supremă de Justiție și nu la Curtea de Apel Chișinău.

Deja la 5 decembrie 2019 proiectul a fost aprobat în prima lectură de Parlament, fără a fi publicat pe pagina web a Parlamentului. La [20 decembrie 2019](#), Parlamentul [a votat](#) proiectul în a doua lectură. În aceeași zi, ministrul Justiției a solicitat opinia Comisiei de la Veneția asupra legii adoptate,

iar la 27 decembrie 2019, Președintele Republicii Moldova a sesizat Curtea Constituțională.

La [22 ianuarie 2020](#), Comisia de la Veneția a adoptat opinia sa cu privire la proiectul de lege. Comisia nu a criticat majorarea numărului de membri nejudicătorești, însă a recomandat numirea acestora de Parlament cu votul a 2/3 din deputați sau preselecția lor de către o comisie independentă de experți. Aceste măsuri pot reduce dependența acestor membri de politic. Comisia de la Veneția a criticat alegerea președintelui CSM doar din rândul judecătorilor.

La [24 ianuarie 2020](#), Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea Președintelui țării. În pofida criticii Comisiei de la Veneția, Președintele țării a promulgat proiectul, iar modificările la legea CSM au intrat în vigoare la [31 ianuarie 2020](#). Ca urmare a mării prin această lege a numărului membrilor CSM, actualul CSM nu este deliberativ. Conform art. 15 al Legii CSM, ședințele CSM sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin 2/3 din membri (adică 10 membri). Din cele 15 funcții de membru al CSM, șase sunt vacante.

La [21 februarie 2020](#), Președintele țării a înregistrat o inițiativă legislativă prin care propune excluderea cerinței ca președintele CSM să fie judecător.

CA URMARE A UNEI  
MODIFICĂRI LEGISLATIVE,  
CSM ESTE BLOCAT, IAR  
PREȘEDINTELE ACESTUIA  
S-A SCHIMBAT

## ANTICORUPȚIE

### DUPĂ DEMITEREA GUVERNULUI SANDU, ALEXANDR STOIANOGLO A FOST NUMIT PROCUROR GENERAL

La 16 septembrie 2019, Parlamentul a adoptat în lectură finală [un proiect de lege](#) care prevedea că preselecția candidaților pentru funcția de procuror general se efectuează de către o comisie independentă creată de ministra Justiției, iar la concurs pot candida și persoane care nu au experiență în calitate de procuror. Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) trebuie să aleagă din candidații preselecțai. Legea a intrat în vigoare pe 21 septembrie 2019 (detalii în [Buletinul nr. 23](#)).

La 30 septembrie 2019, [Ministerul Justiției a anunțat concursul](#) pentru preselecția candidaților pentru funcția de procuror general. La 17 octombrie 2019, Ministerul Justiției a anunțat [componenta nominală a comisiei de preselecție](#) a candidaților. Din aceasta a făcut parte, pe lângă ministra Justiției Olesia STAMATE, fosta judecătoare Raisa BOTEZATU, expertul internațional James HAMILTON, profesorul universitar

Sergiu BĂIEȘU, reprezentantul societății civile Igor BOȚAN și membrul desemnat de președintele Parlamentului, fostul procuror, Dumitru POSTOVAN. Ulterior, ultimul a fost schimbat cu fostul procuror Petru BOBU. Comisia a fost asistată de psihologa Tatiana BUIANINA.

Dosarele urmau a fi depuse de candidați până la 20 octombrie 2019 și trebuiau să includă, printre altele, CV-ul candidatului, o scrisoare de motivare și conceptul de management și dezvoltare instituțională a procuraturii. În concurs [s-au înscris 20 de candidați](#). La 22 octombrie 2019, Ministerul Justiției a anunțat că [16 dintre aceștia](#) au fost admiși la etapa interviului și testarea psihologică. Testarea psihologică a fost programată pentru 25 octombrie, iar interviurile pentru 28 și 29 octombrie. Interviurile [au fost înregistrate video și înregistrarea plasată pe internet](#) după finalizarea ultimului interviu.

Conform [regulamentului de desfășurare a concursului](#), candidații în concurs sunt evaluați prin punctare de către fiecare membru al comisiei. Punctajul se acordă pentru conceptul de management prezentat la concurs, aptitudinile manageriale și de comunicare, cunoștințe profesionale aferente domeniului procesual penal și buna reputație. Punctajul obținut în concurs urma să fie media punctajului oferit de membrii comisiei de concurs.

MEMBRUL COMISIEI  
DESEMNAȚ DE  
PREȘEDINTA  
PARLAMENTULUI A  
SCHIMBAT REZULTATUL  
CONCURSULUI,  
ACORDÂND LA DOI  
CANDIDAȚI PUNCTAJ DE  
TREI ORI MAI MIC DECÂT  
CEILALȚI MEMBRI AI  
COMISIEI

recunoscut că informația cu privire la punctajul oferit de membrii comisiei de concurs este corectă și că a fost comisă o fraudă care a influențat rezultatul concursului. [Ea a declarat](#) că nu va trimite lista candidaților preselecțai la CSP. În aceeași zi, prin asumarea răspunderii, [Guvernul a modificat Legea cu privire la procuratură](#), acordând dreptul de a preseleca candidații pentru funcția de procuror general unei comisii create de Primul-ministru. La 12 noiembrie 2019, deputații Partidului Socialiștilor din Republica Moldova și ai Partidului Democrat

La 29 octombrie 2019, Comisia a anunțat că [patru candidați au fost preselecțai](#) și vor fi propuși CSP pentru selectarea unuia care va deveni procuror general. Aceștia sunt ofițerul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție Oleg CRÎȘMARU, Președintele CRJM Vladislav GRIBINCEA, procurorul Procuraturii Generale Veaceslav SOLTAN și fostul deputat și procuror Alexandr STOIANOGLO.

din Moldova au votat [moțiunea de cenzură împotriva Guvernului](#) condus de Maia SANDU. Ca urmare a acestui vot de neîncredere, Guvernul SANDU a fost demis. Peste doar două zile, a fost învestit Guvernul CHICU (pentru detalii, a se vedea primul subiect din buletin).

După publicarea rezultatelor concursului, chiar dacă nu a fost făcut public de comisie, în presă a apărut punctajul [oferit candidaților la interviu](#) de către fiecare membru al comisiei.

Potrivit acestui punctaj, membrul comisiei desemnat de către Președintele Parlamentului, dl Petru BOBU, a oferit cel mai mic punctaj dlui Vladislav GRIBINCEA și dlui Ștefan GLIGOR și un punctaj maxim sau aproape de maxim procurorilor care au participat în concurs și dlui Stoianoglo. Ceilalți membri ai comisiei l-au apreciat cu punctajul cel mai înalt pe dl Gribincea, iar punctajul mediu oferit dlui Gligor a fost de trei ori mai înalt decât cel oferit de dl Bobu. Această informație a trezit un val de indignare pe rețelele sociale. Până la publicarea punctajului, un [deputat socialist a solicitat ministrei Justiției informații](#) care îl puteau pune într-o lumină proastă pe candidatul Vladislav GRIBINCEA.

IGOR DODON L-A  
NUMIT ÎN FUNCȚIA DE  
PROCUROR GENERAL  
PE ALEXANDR  
STOIANOGLO  
PESTE DOAR CÂTEVA  
ORE DE LA SELECTAREA  
ACESTUIA DE CĂTRE  
CSP

La 18 noiembrie 2019, noul ministru al Justiției, [Fadai NAGACEVSCHI, a trimis către CSP lista](#) cu cei patru candidați preselecțai la 29 octombrie 2019. La 19 noiembrie 2019, [CSP a modificat criteriile de evaluare a candidaților](#) pentru funcția de procuror general, oferind o mai mare discreție în aprecierea candidaților. La 28 noiembrie 2019, CSP a audiat candidații. [Înregistrarea video a interviului](#) a fost plasată pe pagina web a CSP după ultimul interviu. Potrivit CSP, cel mai mare punctaj mediu în concurs l-a acumulat Alexandr STOIANOGLO – 74 de puncte, urmat de Vladislav GRIBINCEA cu 67 de puncte, Veaceslav SOLTAN cu 60 de puncte și Oleg CRÎȘMARU cu 56 de puncte. Punctajul oferit de fiecare membru al CSP nu a fost făcut public.

La 6 noiembrie 2019, ministra Justiției Olesia STAMATE a

[În dimineața zilei următoare](#), Alexandru STOIANOGLO a fost numit în funcția de procuror general de Președintele țării. În aceeași zi, dl Dodon l-a prezentat de dl Stoianoglo colectivului procuraturii.

## INTENȚIILE DECLARATE ȘI CELE ASCUNSE DIN SPATELE CONTROLULUI ACTIVITĂȚII PROCURATURILOR SPECIALIZATE

La 9 decembrie 2019, noul procuror general Alexandr STOIANOGLO a [anunțat](#) despre dispunerea unui control complex al activității procuraturilor specializate. Odată cu dispunerea controlului, procurorul general a „decapitat” temporar conducerea procuraturilor specializate, șefii acestora fiind delegați temporar sau rechemați din funcții. În aceeași zi, Viorel MORARI, procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție (PA), [a contestat](#) ordinul procurorului general în

instanța de judecată, invocând ilegalitatea acestuia. Acesta [a declarat](#) că delegarea la o altă Procuratură urmărește scopul de a-l înlătura definitiv din funcție.

Îngrijorările dlui Morari se pare că s-au adevărit. La 26 decembrie 2019, procurorul general a anunțat despre deschiderea unui dosar penal pe numele lui Viorel MORARI. Ultimul a fost învinuit de abuz în serviciu și fals în acte publice.



Potrivit procurorilor, el ar fi dat indicații unui procuror, care a denunțat fapta, să pornească cu o dată anterioară o cauză penală împotriva lui Veaceslav PLATON în baza unei plângeri a lui Vladimir PLAHOTNIUC. Viorel MORARI a respins acuzațiile. La 10 ianuarie 2020, în ultima zi a termenului de delegare la Procuratura Generală, dl Morari a fost reținut de procurori. La 13 ianuarie 2020, Judecătoria Ciocana [a admis](#) demersul privind arestarea dlui Morari pentru un termen de 20 de zile. Morari s-a aflat în arest preventiv până la 14 februarie 2020, când a fost eliberat sub control judiciar. În timp, [acesta a fost suspendat din funcție](#), dosarul său fiind trimis în instanța de judecată. El este examinat de Judecătoria Chișinău sediul Buiucani.

ÎN URMA CONTROALELOR  
EFECTUATE LA  
PROCURATURILE  
SPECIALIZATE AU FOST  
PORNITE PROCEDURI  
DISCIPLINARE ÎMPOTRIVA  
A 24 DE PROCURORI

La 20 ianuarie 2020, procurorul general [a prezentat](#) public rezultatul activității de control al procuraturilor specializate. Potrivit rezultatelor, procurori din procuraturile specializate ar fi comis mai multe abuzuri, printre care se numără neînregistrarea corespunzătoare a dosarelor, tergiversarea investigațiilor și a măsurilor procesuale,

favorizarea anumitor categorii de învinuți și chiar rețineri abuzive. Procurorul General a declarat că acțiunile mai multor procurori urmează a fi verificate în cadrul unor proceduri disciplinare sau penale. Potrivit unui comunicat al Procuraturii Generale din 19 februarie 2020, Inspekția Procurorilor a inițiat 33 de proceduri disciplinare în privința a 24 de procurori (10 de la PA și 14 de la procuratura responsabilă de combaterea criminalității organizate). 18 dintre procedurile inițiate au fost deja transmise Colegiului de Disciplină și Etică din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit lui Morari, adevăratul motiv al arestării sale ar fi fost legat de [investigațiile lansate](#) de acesta privind presupusa finanțare ilegală de peste hotare a PSRM. La 16 decembrie 2019, în cadrul unei [emisiuni TV](#), procurorul general a negat existența unui conflict personal între el și șeful Procuraturii Anticorupție.

Ambasadorul UE în Republica Moldova, Peter MICHALKO [și-a exprimat](#) îngrijorarea în legătură cu arestarea dlui MORARI.

## JUDECĂTORII CONSTITUȚIONALI SUNT PASIBILI DE RĂSPUNDERE, DAR ÎN CE CONDIȚII?

La [21 august 2019](#), procurorul general interimar, Dumitru ROBU, a depus o sesizare la Curtea Constituțională prin care a solicitat de urgență interpretarea articolului [137 din Constituție](#). Dl Robu a solicitat să fie explicat dacă acesta restricționează imunitatea judecătorilor constituționali și dacă se aplică față de foștii judecători ai Curții Constituționale.

La 10 septembrie 2019, Președintele Curții Constituționale a solicitat Comisiei de la Veneția și altor organizații din Moldova opinia cu privire la sesizarea dlui Robu. CRJM a întocmit [o opinie în răspuns](#). Potrivit acesteia, independența justiției cere un statut special al judecătorilor, care trebuie protejați împotriva potențialelor abuzuri ale organelor de urmărire penală. Totuși, independența judecătorului nu poate exclude responsabilitatea acestuia. Judecătorul Curții Constituționale nu trebuie să beneficieze de imunitate generală, ci de imunitate funcțională pentru actele realizate în exercitarea funcțiilor judiciare. Legislația actuală deja prevede acordul Curții Constituționale pentru pornirea urmăririi penale împotriva judecătorului Curții Constituționale. De această garanție trebuie să se bucure și ex-judecătorii acestei instanțe.

La [10 decembrie 2019](#), Comisia de la Veneția a publicat opinia privind răspunderea penală a judecătorilor Curții Constituționale. Comisia a opinat că, de vreme ce exigențele de bază pentru independență sunt aceleași pentru judecătorii ordinari și pentru judecătorii constituționali, ultimii trebuie

protejați de orice influență politică. Prin urmare, judecătorii Curții Constituționale au nevoie de garanții solide pentru independența lor.

Comisia de la Veneția a menționat că judecătorii, ordinari sau constituționali, nu trebuie să răspundă pentru interpretarea diferită a legii sau pentru greșelile care nu implică rea-credință. În cazul comiterii abuzurilor cu intenție, judecătorii constituționali pot fi supuși răspunderii disciplinare, materiale sau penale. Răspunderea judecătorilor Curții Constituționale trebuie să fie totuși excepțională și aplicată doar pentru devieri extreme de la standardele statului de drept și ale constituționalismului. Judecătorii Curții Constituționale pot beneficia de imunitate pentru actele efectuate și opiniile exprimate în exercitarea atribuțiilor sale, însă aceasta nu ar trebui să se aplice crimelor obișnuite (accidente rutiere, corupție, etc.). Comisia de la Veneția a mai menționat că Curtea Constituțională este obligată să ridice imunitatea judecătorilor în caz că acest fapt se solicită, decât dacă este vorba de urmărirea judecătorului pentru exprimarea opiniilor sau dacă constată un abuz evident din partea acuzării.

Până la 28 februarie 2020, Curtea Constituțională încă nu se pronunțase cu privire la sesizarea procurorului general, chiar dacă de la publicarea opiniei Comisiei de la Veneția au trecut mai mult de două luni.

## CAUZE NOTORII

### DEȘI A FOST CONDAMNAT LA NOUĂ ANI DE ÎNCHISOARE, VLAD FILAT A FOST PUS ÎN LIBERTATE DUPĂ DOAR PATRU ANI

La 3 decembrie 2019, fostul prim-ministru al Republicii Moldova, Vlad FILAT, a fost [eliberat din detenție condiționat înainte de termen](#). Vlad FILAT a fost încarcerat la 15 octombrie 2015 în plenul Parlamentului și de atunci a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 din Chișinău. El a [fost condamnat la 27 iunie 2016](#) de Judecătoria Chișinău la nouă ani de detenție pentru corupere pasivă și trafic de influență. În februarie 2017, [condamnarea acestuia a fost menținută](#) de Curtea Supremă de Justiție.

Moldova a fost condamnată la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) pentru detenția în condiții proaste în Penitenciarul nr. 13 în mai mult de 20 de cauze. În timp ce își executa pedeapsa, Filat s-a adresat la CtEDO reclamând detenția în condiții proaste. La 1 ianuarie 2019, a fost pus în aplicare mecanismul compensatoriu pentru detenția în condiții proaste, care prevede oferirea de compensații bănești sau reducerea termenului de detenție (detalii în [Buletinul nr. 21](#)). La 19 martie 2019, [CtEDO a declarat inadmisibilă cererea lui Filat](#), pe motivul apariției la nivel național a remediei compensator.

Ulterior, dl Filat a solicitat aplicarea față de el a recursului compensator. La 30 iulie 2019, [Judecătoria Chișinău a constatat](#) că Vlad Filat a fost deținut în condiții „inumane și degradante” între 23 octombrie 2015 și 30 iulie 2019 și a redus termenul de detenție cu 682 de zile. Ulterior, la 28 octombrie 2019, instanța a emis o altă încheiere prin care lui Filat i-a fost redusă pedeapsa cu alte 27 de zile, din aceleași motive. În total, pedeapsa aplicată lui Vlad FILAT a fost redusă cu 709 zile. În urma reducerii acestui termen, la 6 noiembrie 2019, Vlad FILAT matematic ispășise deja 2/3 din pedeapsă și, conform [art. 91 Cod Penal](#) (CP), putea solicita liberarea din închisoare înainte de termen.

La 8 noiembrie 2019, Comisia Penitenciarului nr. 13 a hotărât că Vlad FILAT a ispășit 2/3 din pedeapsa aplicată inițial și „a realizat programul individual cu privire la planificarea executării pedepsei penale”. La 12 noiembrie 2019, dl Andrei

SARACUȚA, care ocupa atunci funcția de director interimar al Penitenciarului nr.13, a solicitat Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, liberarea condiționată înainte de termen a dlui Filat. La 3 decembrie 2019, Judecătorul Victor RĂȚOI a [admis demersul condicerii Penitenciarului nr. 13](#) și a dispus eliberarea lui Vlad FILAT din detenție. Totodată, judecătorul a anulat și pedepsele complementare – interdicția de a ocupa funcții publice pe un termen de cinci ani și retragerea Ordinului Republicii. Judecătorul Rățoi și-a motivat decizia privind anularea pedepselor complementare prin faptul că „lipsirea persoanei de posibilitatea de a mai activa în domeniu,

în situația în care s-a constatat că scopul pedepselor executate parțial pare să fie atins, nu va constitui o măsură echitabilă în raport cu persoana condamnatului în acest caz”. De asemenea, instanța a subliniat că, până în prezent, „din motive necunoscute”, dlui Filat nu i-a fost retras Ordinul Republicii și „în situația în care s-a constatat întrunirea condițiilor legale de liberare condiționată de la executarea altor

pedepse, luând în considerație datele care indică la aprecierea înaltă dată persoanei condamnatului de către instituții publice și private naționale și internaționale, meritele pentru care a fost acordată această distincție, instanța consideră ca fiind lipsită de raționalitate juridică punerea în executare a acestei sancțiuni”.

Eliberarea înainte de termen a fostului premier Vlad FILAT a fost contestată de directorul interimar al Penitenciarului nr. 13, chiar dacă pe 12 noiembrie 2019 acesta solicita eliberarea dlui Filat. La 29 ianuarie 2020, Curtea de Apel Chișinău [a respins recursul](#) Penitenciarului nr. 13 ca fiind nefondat. Decizia motivată încă nu a fost publicată.

Art. 91 din Codul penal prevede că liberarea din închisoare înainte de termen poate fi dispusă doar după repararea integrală a daunelor cauzate de infracțiune. Se pare că judecătorii au considerat că prin infracțiunile pentru care a fost condamnat dl Filat nu a cauzat daune. Deși averea lui Vlad FILAT a fost confiscată prin sentința penală, aceasta nu a mai ajuns în proprietatea statului.

JUDECĂTORUL  
DE INSTRUCȚIE –  
INTERDICȚIA PENTRU  
VLAD FILAT DE A  
DEȚINE FUNCȚII PUBLICE,  
IMPUSĂ ÎN 2017, NU MAI  
ESTE JUSTIFICATĂ

## VLADIMIR PLAHOTNIUC CERCETAT PENAL ÎN MOLDOVA ȘI RUSIA ȘI CU INTERDICȚIE DE INTRARE ÎN SUA ȘI ELVEȚIA

Ministerul de Interne rus [a afirmat](#) că Vladimir PLAHOTNIUC este cercetat penal în Rusia pentru scoaterea ilegală din Rusia a aproximativ EUR 500 mln în perioada 2013-2014. La [2 septembrie 2019](#), Judecătoria orașului Moscova [a dispus arestarea](#) lui Vladimir Plahotniuc. Conform deciziei judecătorești, Plahotniuc se află în căutare internațională din 29 noiembrie 2017, în baza unui dosar în care este învinuit de omor.

La [23 septembrie 2019](#), Procuratura Anticorupție (PA) din Republica Moldova a dispus începerea urmăririi penale împotriva lui Plahotniuc pentru spălare de bani în proporții deosebit de mari. La [4 octombrie 2019](#), PA a publicat o citație prin care solicita prezentarea fostului lider democrat la PA pe 9 octombrie 2019. Acesta nu s-a prezentat la PA, însă avocații acestuia au declarat că dl Plahotniuc va reveni în Moldova în săptămânile ce urmează. La [10 octombrie 2019](#), procurorii au solicitat arestarea lui Plahotniuc, lucru admis de Judecătoria Chișinău în următoarea zi. La [17 octombrie 2019](#), Centrul Național Anticorupție l-a anunțat pe acesta în căutare internațională. Interpol [a dat curs acestei](#) solicitări.

Potrivit unui comunicat de presă al Procuraturii Generale, la [24 octombrie 2019](#), Procuratura pentru combaterea criminalității organizate și Cauze Speciale a pornit o altă cauză penală împotriva dlui Plahotniuc. Ultimul este suspectat de „determinare la depunerea de declarații mincinoase, concluzii false și amestec în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală”. Potrivit comunicatului de presă, Plahotniuc ar fi pus presiuni asupra unui martor, prin intermediul unui angajat de rang înalt

al Ministerului Afacerilor Interne. Martorul ar fi fost constrâns să depună mărturii false în cauza penală privind pretinsa tentativă de asasinare a dlui Plahotniuc. Deși comunicatul menționează că procuratura va reveni cu detalii, până la începutul lui februarie 2020 alte detalii despre acest dosar penal nu au fost făcute publice.

La 3 decembrie 2019, lui Vladimir PLAHOTNIUC [i-a fost interzisă](#) intrarea pe teritoriul Elveției și a Liechtensteinului, pe o perioadă de 10 ani. Decizia dată se bazează pe [art. 67\(4\)](#) din Legea federală a Elveției privind străinii, care prevede că străinilor li se poate interzice intrarea pe teritoriul țării din motive de securitate internă și externă. La 13 ianuarie 2020, [Statele Unite ale Americii \(SUA\) l-au declarat](#) pe Vladimir PLAHOTNIUC și familia lui neeligibili pentru obținerea vizelor de intrare în SUA. Secretarul de stat al SUA a menționat într-o postare pe twitter că oligarhul a fost implicat în acte [considerabile de corupție](#), a încălcat supremația legii și a compromis independența instituțiilor democratice din Moldova.

Pe lângă cetățenia moldovenească și cea [română](#), despre care se cunoștea, recent a devenit cunoscut că Vladimir PLAHOTNIUC deține și [cetățenie cehă](#). De asemenea, Ministerul de Interne rus [a afirmat](#) oficial că fostul președinte al Partidului Democrat este cetățean al Federației Ruse. În toamna anului 2019 a devenit cunoscut că dl [Plahotniuc deține și o altă identitate](#) de cetățean al Republicii Moldova. Pașaportul pentru noua identitate a fost emis în vara anului 2018 la solicitarea Serviciului de Informații și Securitate.

## ÎNCĂ UN JUDECĂTOR AL CSJ ESTE CERCETAT PENAL

La [4 noiembrie 2019](#) procurorii Anticorupție au efectuat [percheziții la domiciliul](#) și locul de muncă al judecătorului Curții Supreme de Justiție (CSJ) Oleg STERNIOALĂ. Magistratul este cercetat pentru spălare de bani în proporții deosebit de mari și îmbogățire ilicită. În aceeași zi, Oleg STERNIOALĂ a fost reținut pe un termen de 72 de ore. Procurorii au solicitat arestarea acestuia, însă pe 6 noiembrie 2019 [Judecătoria Chișinău sediul Ciocana a respins solicitarea procurorilor](#). Judecătorul de instrucție nu a aplicat vreo măsură preventivă față de dl Sternioală, iar acesta a revenit la serviciu.

Verificările efectuate de oamenii legii arată că magistratul a acumulat împreună cu membrii familiei sale venituri de circa MDL 7 mil. În aceeași perioadă, Oleg STERNIOALĂ împreună cu membrii familiei sale a cumpărat bunuri în valoare de circa

MDL 13,8 mil, adică de circa două ori mai mult decât veniturile declarate oficial.

La 4 noiembrie 2019, [Consiliul Superior al Magistraturii \(CSM\) a admis](#) sesizarea ex-procurorului general interimar, Dumitru ROBU, și l-a suspendat din funcția de judecător pe dl Sternioală. La 5 noiembrie 2019, judecătorul Sternioală [a contestat hotărârea CSM](#). La 12 noiembrie 2019, [Curtea de Apel \(CA\) Chișinău a suspendat](#) executarea hotărârii CSM până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești pe cauza civilă respectivă. CA Chișinău a motivat că ședința CSM din 4 noiembrie 2019 a fost desfășurată ilegal, deoarece șase judecători-membri ai CSM au fost revocați din funcție la [Adunarea Generală Extraordinară a Judecătorilor \(AGEJ\) din 27 septembrie 2019](#) (detalii în [Buletinul nr. 23](#)). La [15 ianuarie 2020](#),

CSJ a anulat încheierea CA Chișinău prin care s-a suspendat executarea hotărârii CSM. CSJ a constatat că nu există vreo hotărâre a AGEJ privind revocarea membrilor CSM, iar CSM a decis suspendarea din funcție a dlui Sternioală în mod legal.

La 19 decembrie 2019, [Parlamentul RM a adoptat hotărârea](#) prin care Oleg STERNIOALĂ a fost eliberat din funcția de judecător al CSJ și de vicepreședinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al CSJ, în baza cererii sale de demisie.

## FOSTUL ȘEF AL PCCOCS ESTE BĂNUIT DE ÎMBOGĂȚIRE ILICITĂ

La 21 noiembrie 2019, fostul șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS), Nicolae CHITIROAGĂ, a fost reținut pentru 72 de ore. El are statutul de bănuț într-un dosar penal de îmbogățire ilicită și plasat în [arest preventiv pentru 15 zile](#).

Urmărirea penală a fost pornită la începutul lunii octombrie 2019 în baza unor investigații jurnalistice. Conform unei [investigații jurnalistice](#), dl Chitiroagă deține o afacere piscicolă într-un sat din r. Ungheni, înregistrată pe numele nașului său de cununie și fratelui său. Afacerea ar fi fost preluată fraudulos în anul 2005.

La 26 iunie 2019, Nicolae CHITIROAGĂ [a demisionat](#) din funcția de șef al PCCOCS, funcție pe care a deținut-o timp de trei ani. În anii 2016-2019, PCCOCS a investigat mai multe cauze penale împotriva oponenților politici ai partidului de

La aceeași dată, 19 decembrie 2019, [Parlamentul a hotărât](#) eliberarea dlui Ion DRUȚĂ din funcțiile de judecător și președinte al CSJ, în baza cererii de demisie (detalii în [Buletinul nr. 23](#)). Anterior, la 23 septembrie 2019, procurorul general interimar, [Dumitru ROBU, a pornit urmărirea penală](#) în privința judecătorului Druță, președintelui de atunci al CSJ, în baza art. 3302 Cod penal (îmbogățire ilicită). Atât Oleg STERNIOALĂ, cât și Ion DRUȚĂ vor beneficia de pensia specială de judecător.

guvernământ. Dl Chitiroagă a declarat că motivul demisiei ar fi „presiunile enorme asupra instituției” și asupra sa. A doua zi după ce a plecat de la șefia PCCOCS, dl Chitiroagă a fost transferat în funcția de procuror ordinar în cadrul Procuraturii mun. Chișinău. Într-o emisiune TV, noul procuror general, Alexandr STOIANOGLO, a declarat că [arestarea lui Nicolae CHITIROAGĂ este un mijloc de răzbunare](#) a șefului Procuraturii Anticorupție (PA), Viorel MORARI. Potrivit procurorului general, în cadrul PCCOCS și PA s-au format adevărate grupări care au luptat între ele pe vremea când erau conduse de Nicolae CHITIROAGĂ și Viorel MORARI.

La 6 decembrie 2019, [Nicolae CHITIROAGĂ a fost suspendat din funcția de procuror](#) al Procuraturii mun. Chișinău de către Consiliul Superior al Procurorilor, la solicitarea procurorului general, Alexandr STOIANOGLO. Acestuia i-a fost suspendat și statutul de membru în Colegiul Disciplinar al Procurorilor.

## SOCIETATE CIVILĂ

### INTERCEPTAREA JURNALIȘTILOR ȘI A REPREZENTANȚILOR SOCIETĂȚII CIVILE (II)

În iunie 2019, o [investigație jurnalică](#) a scos la iveală că, în 2016-2019, pe durata guvernării democratice, a existat o campanie de interceptare și filare a jurnaliștilor, reprezentanților societății civile și ai opoziției (detalii în [Buletinul CRJM nr. 22](#)). Investigația s-a referit la interceptarea a 51 de persoane. În cadrul unei [emisiuni TV din 21 noiembrie 2019](#) (ora 1:00:30), Chiril MOȚPAN, fostul președinte al Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică, a declarat că interceptările au fost mult mai numeroase. Printre jurnaliștii interceptați s-ar fi aflat Constantin CHEIANU, Val BUTNARU, Anatol DURBALĂ, Vasile NĂSTASE, Alina RADU, Natalia MORARI, Mariana RAȚĂ, Petru MACOVEI, Ion TERGUȚĂ, Valentina URȘU, Ion PREAȘCĂ, Cornelia COZONAC, etc. Printre reprezentanții societății civile care ar fi fost interceptați ar fi Arcadie BARBĂROȘIE, Lilia CARASCIUC, Sorin MEREACRE, Adrian LUPUȘOR, Sergiu TOFILAT, Cristina

PERETEATCU, Galina BOSTAN, Vladislav GRIBINCEA, etc.

La 22 noiembrie 2019, Procuratura Anticorupție a emis un [comunicat de presă](#), potrivit căruia, în septembrie 2019, procurorul general a pornit urmărirea penală privind interceptările abuzive și a transmis cauzele Procuraturii Anticorupție pentru efectuarea urmăririi penale. Instituția a comunicat că în cadrul urmăririi penale au fost recunoscuți în calitate de bănuți 4 ofițeri de investigație, inclusiv un șef de subdiviziune din cadrul Inspectoratului Național de Investigație al Inspectoratului General de Poliție, și trei procurori. În decembrie 2019, Procuratura Anticorupție [a audiat](#) mai mulți jurnaliști în calitate de martori în această cauză. Serviciul de Informații și Securitate [a declarat](#) că nu a fost implicat în interceptările abuzive ale jurnaliștilor, reprezentanților societății civile și ai opoziției.

## CARENȚELE NOII CONDUCERI A ȚĂRII ÎN CEEA CE PRIVEȘTE TRANSPARENTA DECIZIONALĂ

Noua conducere a țării investită după alegerile parlamentare din februarie 2019 a încălcat de mai multe ori regulile de transparență decizională la adoptarea actelor normative importante. Una din legile modificate de noua componență a Parlamentului este [Legea cu privire la Procuratură](#). La 19 iulie 2019, în Parlament a fost înregistrat un [proiect de lege de modificare a art. 11 din Legea cu privire la Procuratură](#). Acesta prevedea că, în cazul vacanței funcției de procuror general, Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) va propune în termen de trei zile Președintelui țării un candidat pentru funcția de procuror general interimar, care o va exercita până la numirea noului procuror general. Dacă CSP nu propune un candidat, acesta este propus Președintelui de către Parlament. Parlamentul a adoptat acest proiect de lege în ambele lecturi în ziua în care a fost înregistrat, 19 iulie 2019, fără organizarea consultărilor publice, fără avizul Guvernului și fără expertiza anticorupție. La 23 iulie 2019, Președintele țării a promulgat proiectul de lege. [Legea a fost publicată în Monitorul Oficial](#) în aceeași zi și a intrat în vigoare din ziua publicării.

Legea cu privire la Procuratură a fost amendată și în septembrie 2019, la fel fără respectarea regulilor de transparență decizională. La 16 septembrie 2019, Parlamentul [a adoptat](#) în două lecturi un [proiect de lege](#) înregistrat cu trei zile înainte. Proiectul prevedea că preselecția candidaților pentru funcția de procuror general se efectuează de către o comisie independentă creată de ministrul Justiției, iar la concurs pot candida și persoane care nu au experiență în calitate de procuror. Legea a intrat în vigoare la 21 septembrie 2019. Proiectul a fost adoptat fără expertiza anticorupție și fără consultări publice. Parlamentul nu a informat societatea civilă că proiectul urma să fie adoptat în regim de urgență și, respectiv, nu va fi respectat termenul

GUVERNUL A APROBAT  
PROIECTUL LEGII  
BUGETULUI DE STAT  
PENTRU 2020 FĂRĂ  
A-L PUBLICA PENTRU  
CONSULTĂRI PUBLICE

pentru consultările publice.

A treia modificare a Legii cu privire la Procuratură a avut loc, de asemenea, cu încălcarea regulilor de transparență decizională. La 6 decembrie 2019, Parlamentul a adoptat în două lecturi un [proiect de lege](#) privind modificarea Legii procuraturii înregistrat cu doar o zi înainte. Proiectul prevede că examenul pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau procuror în temeiul vechimii în muncă va fi organizat de Institutul Național al Justiției și va fi susținut în fața Comisiei pentru examenele de absolvire. Proiectul a fost adoptat fără avizul Guvernului, fără expertiza anticorupție și fără organizarea consultărilor publice.

Guvernul a evitat regulile de transparență decizională și la aprobarea bugetului de stat. La 27 noiembrie 2019, Guvernul a examinat și a aprobat [proiectul Legii bugetului de stat pentru 2020](#), fără a organiza consultări publice și fără măcar a publica proiectul și nota informativă pe pagina sa web înainte de ședința de Guvern. [Este pentru prima dată](#) în ultimii ani când Guvernul nu publică proiectul bugetului de stat înainte de aprobare.

[Planul de Acțiuni al Guvernului CHICU pentru anii 2020-2023](#) a fost aprobat de Guvern la 11 decembrie 2019, fiind oferite doar două zile pentru consultări publice. Cu câteva zile înainte,

la 6 decembrie 2019, organizațiile membre ale Platformei Naționale a Republicii Moldova a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic [au solicitat](#) Guvernului să aprobe Planul de Acțiuni cu organizarea consultărilor publice și cu respectarea principiilor de transparență decizională (a se vedea detalii la subiectul „*Un nou Guvern – alte planuri, dar fără consultări publice*” din acest Buletin informativ).

## PE SCURT

**La 12 iulie 2019**, avocații Veaceslav ȚURCAN și Maxim BELINSCHI au fost achitați de Judecătoria r. Râșcani, după ce procurorul a renunțat la acuzație. Aceștia au fost acuzați în anul 2016 de „fals în declarații”. Ei ar fi acuzat pe nedrept un fost polițist de obținerea prin fraudă penală a unei case în mun. Bălți. Cei doi avocați susțin că dosarul penal împotriva lor a fost inițiat pentru a-i descuraja să insiste pe tragerea la răspundere penală a polițistului. Procurorul [Victor RAUH a contestat sentința de achitare](#), solicitând încetarea procesului

pe motiv de ne-reabilitare și încasarea de la avocați în beneficiul fostului polițist a MDL 100.000 cu titlu de daune morale. Apelul este pendent la Curtea de Apel Bălți.

**La 9 octombrie 2019**, Curtea Supremă de Justiție (CSJ) [a respins](#) acțiunea Întreprinderii cu Capital Străin „Finpar Invest” SRL (Finpar Invest) privind privatizarea unui teren de 1,17 ha de pe teritoriul Moldexpo. Pe acest teren sunt amplasate sediile a două grupuri media ale lui Vlad PLAHOTNIUC. Finpar



Invest este compania ce administrează afacerile imobiliare ale oligarhului Vlad PLAHOTNIUC, care a părăsit Republica Moldova după schimbarea Guvernului în iunie 2019. CSJ a casat [hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Buiucani](#) din 24 august 2018 și [decizia Curții de Apel](#) din 13 februarie 2019, care au obligat instituțiile statului să vândă acel teren companiei Finpar Invest la preț redus. Până în octombrie 2019, Finpar Invest a câștigat în instanțele judecătorești toate litigiile pe care le-a avut.

**La 30 octombrie 2019**, Șeful statului, Igor DODON, a semnat un decret pentru crearea unui [Consiliu consultativ de experți](#) de pe lângă Președintele Republicii Moldova privind reforma sistemului justiției. Potrivit decretului, acest consiliu va reuni 13 experți naționali și internaționali în domeniul dreptului care vor activa în mod independent. În sarcinile de bază ale comisiei sunt evaluarea conceptului de reformă a justiției; elaborarea propunerilor și recomandărilor pe marginea reformei; efectuarea expertizei proiectelor de acte normative elaborate în contextul reformei justiției; analiza propunerilor formulate de exponenții societății civile privind măsurile de realizare a reformei justiției; etc. Până la 20 februarie 2020, Consiliul a avut [o singură ședință](#), pe 21 noiembrie 2019. La ședință, Președintele țării și experții au avut un schimb de opinii cu privire la cele mai stringente probleme din sectorul justiției. Consiliul a fost creat în contextul în care și Ministerul Justiției, pe atunci condus de Olesea STAMATE (exponentă a Blocului ACUM), a anunțat inițierea mai multor reforme în domeniul justiției.

**La 11 noiembrie 2019**, [Judecătoria Chișinău sediul Buiucani l-a achitat](#) pe judecătorul [Dorin MUNTEANU](#), după ce procurorul a renunțat la învinuire. Magistratul a fost acuzat că a adoptat cu bună știință o hotărâre vădit ilegală prin care o persoană a fost eliberată din arest, iar ulterior a părăsit țara (detalii în [Buletinul nr. 13](#)). În 2017, dl Munteanu a fost suspendat din funcție. La 10 decembrie 2019, [CSM a anulat suspendarea din funcție a judecătorului Dorin MUNTEANU](#) și l-a reîncadrat în funcție la Judecătoria Chișinău sediul Centru. Anterior, în 2017, [CSM a dat acordul la pornirea urmăririi penale](#), tragerea la răspundere penală, percheziționarea, aducerea silită și arestarea judecătorului.

**La 18 noiembrie 2019**, Judecătoria Chișinău a dispus eliberarea din detenție a omului de afaceri Serghei COSOVAN. Pe parcursul ultimilor doi ani, avocații dlui Cosovan au solicitat de numeroase ori schimbarea măsurii de arest în legătură cu boala gravă de care acesta suferă (ciroză hepatică în fază terminală). Pe acest caz, avocații Promo-LEX au depus o plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. La 18 mai 2018, Organizația Mondială împotriva Torturii [a adresat un](#)

[apel](#) autorităților cu privire la eliberarea urgentă a lui Serghei COSOVAN.

**La 2 decembrie 2019**, Curtea Supremă de Justiție a dat câștig de cauză Comisiei Electorale Centrale în dosarul privind finanțarea contrar legii a Partidului „Șor”. La sfârșitul campaniei electorale pentru alegerile parlamentare ce s-au desfășurat la data de 24 februarie 2019, ex-candidatul Blocului ACUM la Orhei, [Valeriu MUNTEANU, a depus la CEC o sesizare](#) în care semna finanțarea cu încălcarea legii a Partidului „Șor” de către mai mulți agenți economici. CEC a stabilit că Partidul „Șor” a obținut pentru campania electorală donații de MDL 2.090.000 din partea unor agenți economici. În decursul ultimului an, înainte de începerea perioadei electorale, aceștia au desfășurat activități finanțate din fonduri publice, iar legea interzice unor asemenea companii să facă donații electorale. CEC a somat Partidul „Șor” să [verse la bugetul de stat suma de MDL 2.090.000](#). Reprezentanții Partidului „Șor” au contestat hotărârea CEC în justiție, iar la 2 decembrie 2019, [CSJ a respins acțiunea în ultima instanță](#).

**La 10 decembrie 2019**, a avut loc [ședința de constituire a Platformei consultative a reprezentanților societății civile pe lângă Parlamentul Republicii Moldova](#) (Platforma). Scopul Platformei este de a relansa dialogul dintre Parlament, societatea civilă și mediul de afaceri. Platforma va fi constituită din grupuri tematice pe domeniile de activitate conexe [comisiilor parlamentare](#) de profil. La ședințe pot participa și alte persoane interesate, fără a avea calitatea de membru. Grupurile tematice se vor întruni în ședințe trimestriale și la necesitate, în ședințe extraordinare. Platforma nu va substitui alte mecanisme existente și nu va exclude consultarea de către Parlament cu alte ONG-uri care nu sunt membre ale Platformei. Crearea acestei Platforme este binevenită, dar este important ca ea să fie una eficientă.

**La 23 decembrie 2019**, Ministerul Justiției a Republicii Moldova a publicat [lista candidaților care au depus dosarele pentru concursul de selectare a unui membru în Consiliul de Integritate](#) (CI) din partea societății civile. La concurs au depus dosarele patru persoane: [Eugenia MUNTEANU](#), [Vitalie PALEGA](#), [Valentina COPTILET](#) și [Corneliu DONI](#). Prin [ordinul ministrului Justiției, Fadei NAGACEVSCHI, din 23 decembrie 2019](#), [Vitalie PALEGA](#) a fost desemnat în calitate de membru al CI. Vitalie PALEGA are o experiență de 21 de ani în domeniul jurisprudenței. A activat în peste 15 instituții de stat sau companii private, însă niciodată în sectorul necomercial. Cel de-al doilea membru din partea societății civile este Dumitru ȚÎRA. Acesta a fost [exclus din CI la 30 octombrie 2019 prin ordinul ex-ministrei Justiției, Olesea STAMATE](#), pe motiv că a candidat la funcția de primar al mun. Chișinău. La 28

noiembrie 2019, [judecătoria Chișinău a suspendat ordinul și l-a restabilit în funcție pe Dumitru ȚIRA](#) până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. La 18 februarie 2020, [Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani a anulat revocarea dlui Țira](#), însă în aceeași zi dl Țira a anunțat demisia din calitatea de membru al CI. La 24 februarie 2020, CI a luat act de această demisie. Ministerul Justiției urmează să selecteze prin concurs noul membru al CI.

## DESPRE CRJM


**Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) este o organizație necomercială care contribuie la consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, cu accent pe justiție și drepturile omului. Realizăm activități de cercetare și de advocacy. Suntem independenți și neafiliați politic.**


## ECHIPA CRJM


Vladislav GRIBINCEA  
 Nadejda HRIPTIEVSCHI  
 Ion GUZUN  
 Sorina MACRINICI  
 Ilie CHIRTOACĂ  
 Daniel GOINIC  
 Ecaterina POPȘOI  
 Cătălina BÎRSANU  
 Angela CARANFIL  
 Victoria VIRSCHI  
 Aurelia CELAC  
 Nicoleta COJUHARI  
 Mihaela CIBOTARU


## DATE DE CONTACT

**Centrul de Resurse Juridice din Moldova**

 Str. A. Șciusev 33, MD-2001  
 Chișinău, Republica Moldova

 +37322843601

 +37322843602

 [contact@crjm.org](mailto:contact@crjm.org)

 [www.crjm.org](http://www.crjm.org)

 [CRJM.org](https://www.facebook.com/CRJM.org)

 [CRJMoldova](https://twitter.com/CRJMoldova)

 [CRJM](https://www.instagram.com/CRJM)



*Acest buletin este posibil datorită ajutorului generos al poporului american, oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția USAID sau a Guvernului SUA.*